



Svjesno prouzročena privremena nesposobnost za rad od strane radnike

Pripremio: Božo Prelević

Većina se poslodavaca susrela sa situacijom u kojoj radnik u slučaju bolesti nije došao na posao radi privremene nesposobnosti za rad. Na žalost, postoje i slučajevi u kojima je privremena nesposobnost radnika za rad (bolovanje) neopravdano, bilo kao rezultat pogrešne ocjene radne sposobnosti radnika od strane nadležnog liječnika, ili kao rezultat zlouporabe od strane radnika.

Pokretanje postupka kontrole opravdanosti bolovanja

Poslodavac, u slučaju sumnje u opravdanost bolovanja radnika, može pokrenuti postupak kontrole opravdanosti privremene nesposobnosti za rad, koji je uređen odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 80/2013 i 137/2013 - u nastavku teksta: Zakon) i Pravilnika o kontroli privremene nesposobnosti za rad (Narodne novine, broj 130/2013). Kontrolu opravdanosti privremene nesposobnosti za rad poslodavac može od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u nastavku teksta: HZZO) zahtijevati za cijelo vrijeme njegova trajanja, podnošenjem zahtjeva u pisanom obliku.

Kada radnik gubi pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja

Ako kontrolom bude utvrđeno da je radnik sam svjesno prouzročio privremenu nesposobnost za rad, protiv radnika se mogu poduzeti određene sankcije. Tako je sukladno čl. 53. Zakona predviđeno kako radnik nema pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad ako:

- je svjesno prouzročio privremenu nesposobnost za rad;
- ne izvijesti izabranog doktora da je obolio u roku od tri dana od dana početka bolesti, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio;

- namjerno sprječava ozdravljenje, odnosno osposobljavanje za rad;
- za vrijeme privremene nesposobnosti radi, odnosno obavlja poslove osnovom kojih je obvezno zdravstveno osiguran, obavlja ugovorene poslove temeljem ugovora o djelu te bilo koje druge poslove (npr. poljoprivredni radovi i sl.);
- se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv za liječnički pregled izabranog doktora, odnosno doktora kontrolora HZZO-a, ili tijela HZZO-a ovlaštenog za kontrolu privremene nesposobnosti;
- izabrani doktor, doktor kontrolor, ili tijelo HZZO-a ovlašteno za kontrolu privremene nesposobnosti utvrde da se ne pridržava uputa za liječenje, odnosno bez suglasnosti izabranog doktora otputuje iz mjesta prebivališta, odnosno boravišta, ili zlorabi privremenu nesposobnost na neki drugi način.

U svim navedenim slučajevima radnik nema pravo na naknadu plaće od dana nastanka tih slučajeva do dana njihova prestanka, odnosno prestanka njima uzrokovanih posljedica.

Svjesno prouzročena privremena nesposobnost za rad (bolovanje)

Kazna do 15 x



Novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osigurana osoba (radnik):

- ako je svjesno prouzročila privremenu nesposobnost, ako u roku od tri dana nakon početka bolesti ne izvijesti izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite da je oboljela, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ju je u tome onemogućio, ako namjerno sprječava ozdravljenje, odnosno osposobljavanje, ako za vrijeme privremene nesposobnosti radi, ako se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv za liječnički pregled izabranog doktora, odnosno doktora kontrolora ili tijela Zavoda ovlaštenog za kontrolu privremene nesposobnosti, ako se ne pridržava uputa za liječenje, odnosno bez suglasnosti izabranog doktora otputuje iz mjesta prebivališta, odnosno boravišta ili ako zlorabi pravo na korištenje privremene nesposobnosti na neki drugi način.

Kazna propisana: čl. 153. st. 1. podst. 1. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju.